

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА с
ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

Утвърждавам:.....

Директор: Д-р И. Капурдов

**Учебно-изпитна програма за определяне на годишна оценка
по история и цивилизации
за VII клас -
Общобразователна подготовка
при самостоятелна форма на обучение**

I. ВИД НА ИЗПИТА

Изпитът е писмен.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Българите навлизат в Новото време.
2. Стопански промени през XVIII-XIX в.
3. Първите будители: Паисий Хилендарски и Софроний Врачански.
4. Промени в българското общество.
5. Новото българско общество.
6. Българската възрожденска култура.
7. Светът на възрожденските българи.
8. Движение за независима Българска църква.
9. Българската освободителна революция: по пътя на легиите и четите
10. Българската освободителна революция: делото на Любен Каравелов и Васил Левски
11. Априлското въстание
12. Руско-турската война (1877-1878) и Освобождението на България.
13. Светът, Европа и Балканите в края на XIX в.
14. Възстановяване на българската държава: от Сан Стефано до Берлин.
15. Изграждане на нова България
16. Съединението и неговата защита.
17. България по пътя на модернизацията – управлението на Стефан Стамболов
18. България по пътя на модернизацията – управлението на Константин Стоилов
19. Всекидневието на българското общество (кр. на XIXв. – нач. на XXв.)
20. Българският национален въпрос.
21. Независимостта на България
22. Балканските войни (1912 – 1913)
23. България в Първата световна война (1914 – 1918)
24. Политическия живот (1918 – 1938)
25. България и неспокойният европейски мир

26. България в годините на Втората световна война (1939-1945)
27. Българската култура след Освобождението
28. Светът и Европа след Втората световна война
29. Политическата система на комунизма
30. Икономически промени в селото и града
31. България зад „желязната завеса“
32. Българското общество (1944-1989)
33. Развитие на българската култура през втората половина на XX в.
34. Краят на комунизма
35. България в обединяваща се Европа
36. Българският гражданин
37. Културното развитие на съвременна България.

III. ЗНАНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Описва форми на държавно управление и институции. Познава основни държавни институции и техните функции. Разграничава видовете власти. Установява синхронност или асинхронност между събития и личности. Назовава основни права и задължения на българските граждани според Конституцията на Република България. Използва хронологични и пространствени ориентири при описание на исторически събития. Обяснява основни исторически понятия, с които работи, и може да посочи примери за тях. Различава причини и последици за значими събития в световната и българската история.
- Описва характерни паметници на националната култура. Определя принадлежност към общност въз основа на езика и религията. Дава примери за взаимни влияния между различни култури.
- Установява взаимовръзка между природните условия и обществения живот. Дава примери за устойчивост и промени в начина на живот през различните исторически епохи. Описва живота на исторически личности. Посочва примери за идеи, свързани с конкретни исторически личности. Представя влиянието на технически и научни постижения върху всекидневния живот.
- Различава видове исторически източници. Извлича информация от писмени документи, карти, изображения, схеми, диаграми. Изработва кратък и разширен план, прави писмено описания на значима историческа личност, създава кратък писмен отговор на исторически въпрос със зададени опори.
- Представя Българското възраждане като преход на българското общество към Новото време. Познава духовните процеси в българското общество. Познава делото на Паисий Хилендарски и Софроний Врачански. Разбира необходимостта от светска просвета. Представя действията на българите за извоюване на църковна независимост. Познава идеите и дейността на Георги Стойков Раковски като основоположник на организираното националноосвободително движение.
- Описва основните идеи и дейността на Васил Левски, Любен Каравелов, Христо Ботев. Представя подготовката, избухването и последиците от Априлското въстание (1876 г.). Описва участието на българите във военните действия по време на Руско-турската война (1877 – 1878 г.) въз основа на информация от различни исторически източници.
- Свързва стопанските промени в българските земи с реформите в Османската империя. Дава примери за ролята на стопанското развитие през Възраждането върху живота на българите. Представя новите социалните групи в българското възрожденско общество. Описва на основата на изображения белезите на

„европеизацията“ в облеклото на възрожденските българи и интериора на домовете им.

- Дава примери за промени в духовния живот на българите в резултат на европейското културно влияние: издаване на вестници и списания, поява на театрални трупи, хорове, оркестри и др. Свързва възрожденски творци с техните произведения (Добри Чинтулов, Христо Ботев, Любен Каравелов, Иван Вазов). Разпознава образци на българската възрожденска живопис и архитектура.
- Разбира възникването на българския национален въпрос като резултат от решенията на Берлинския конгрес от 1878 г. Познава основни идеи на либерали и консерватори за устройството на България. Представя устройството на Княжество България според Търновската конституция. Разграничава видовете власти и техните институции. Изброява основни права и задължения на българските граждани според Търновската конституция. Представя последици от Съединението на Източна Румелия с Княжество България. Дава примери за модернизацията и ги свързва с български държавници (Стефан Стамболов, Константин Стоилов). Обяснява значението на обявяването на Независимостта през 1908 г. във вътрешно- и външнополитически аспект. Описва основни моменти от освободителното движение на българите в Македония и Одринско. Открива причини и последици от Балканските войни и Първата световна война. Разпознава елементи на понятието „национална катастрофа“ чрез примера на България. Дава примери за вътрешнополитически конфликти и противопоставяния през 20-те – 30-те години на ХХ век. Обяснява избора и действията на България по време на Втората световна война. Проследява с помощта на карта промените в границите на България от 1878 г. до 1940 г. Разбира значението на действията за спасяване на българските евреи през Втората световна война
- Посочва примери за напредъка на българското образование и наука. Свързва български творци и произведения в областта на литературата, изкуството и архитектурата с европейски културни течения.
- Проследява промени в политическото развитие на България, настъпили след Втората световна война. Познава основни характеристики на тоталитарната държава. Дава примери за нарушаване на граждански права от комунистическия режим. Дава примери за ролята на СССР във външната политика на България през втората половина на ХХ век. Описва чрез изображения от периода характерни белези на култа към личността.
- Обяснява стопански промени, настъпили при комунистическия режим. Посочва нововъведения, подобрили бита на хората. Разбира причините за миграции от селото към града. Разбира ролята на пропагандата сред децата и младежите. Посочва приноси на България в европейското и световното културно наследство.
- Описва прехода към многопартийна политическа система. Свързва видовете власти в съвременна България с институциите, които ги представляват. Изброява основни права и отговорности на гражданите според Конституцията на Република България. Разбира значението на присъединяването на България към НАТО и Европейския съюз. Дава примери за промени в ежедневието на българите. Разбира положителната роля на новите технологии.

IV. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Изпитът се състои в:

1. Решаване на 20 задачи от затворен тип с четири възможни отговора, от които само един е верен. Всяка задача се оценява с 1 точка за верен отговор и 0 за грешен отговор или задача без отговор.
2. Решаване на 5 тестови задачи със свободен отговор. Всяка задача се оценява в зависимост от пълнотата на отговора. Общ брой точки 20.
3. Задача за съставяне на писмен текст – отговор на исторически въпрос. Общ брой точки – 20.
4. Общият брой точки е 60 и е сума от получените точки на всички задачи.
5. Броят точки се трансформира в оценки по скала:
От 0 т. до 19 т. – Слаб 2
От 20 т. до 30 т. – Среден 3
От 31 т. до 40 т – Добър 4
От 41 т. до 51 т – Много добър 5
От 52 т. до 60 т. – Отличен 6

V. ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА

Изпитът е с продължителност два астрономически часа.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- Учебник по История и цивилизации за 7 клас на издателство „Просвета“.
Автори – Екатерина Михайлова, Пламен Митев, Даниел Вачков